

Arkivsaksnr.:

2022/7321

Dokumentdato:

02.06.2023

Styre:

Fakultetsstyret ved Det psykologiske fakultet

Styresak:

56/23

Møtedato:

15.06.2023

Økonomirapport 1. tertial 2023

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Universitetsstyresak [89/22](#), Budsjett for Universitetet i Bergen 2023
- Universitetsstyresak [6/23](#), Tildelingsbrev 2023 til Universitetet i Bergen
- Fakultetsstyresak [108/22](#), Budsjettfordeling 2023
- Fakultetsstyresak [40/23](#), Økonomirapport 1. kvartal 2023

Saken gjelder

Denne saken gir økonomisk status per 30. april 2023, for den samlede økonomien ved Det psykologiske fakultet, dvs. grunnbevilgningsøkonomien (GB) og den bidrags- og oppdragsfinansierte virksomheten (BOA).

Selv om det fortsatt er tidlig på året, og en del avvik er knyttet til periodiseringer, så viser likevel tallene er klar negativ tendens. Trenden ved vårt fakultet tidligere år, har vært at økonomirapportene tidlig på året viser positive avvik, dvs. at forbruket har vært lavere enn budsjettet. I år er det motsatt, og per april er resultatet 5,263 mill. kroner lavere enn ventet.

Totaløkonomien

Totaløkonomien på fakultetet per 30. april, viser at inntektene er lavere enn budsjettet og kostnadene er høyere enn budsjettet. Inntektene er lavere enn budsjettet både på GB og BOA, mens kostnadene er lavere enn budsjettet på BOA og høyere enn budsjettet på GB. Når det gjelder BOA, blir regnskapsførte inntekter det samme som regnskapsførte kostnader (kan være et lite unntak hvis vi har overskudd på oppdragsaktiviteten vår), men enkelt forklart så regnskapsføres kostnader først, og så blir en tilsvarende inntekt generert i systemet. Så når vi videre snakker om overskudd, underskudd og overføringer, så gjelder dette for GB-økonomien, og ikke for BOA-økonomien.

Regnskapet per 30. april viser et underskudd på 12,762 mill. kroner (tabell 1 i vedlagte økonomirapport). Dersom vi legger til overføringen fra 2022 på 16,091 mill. kroner, gir dette oss et samlet overskudd per 30. april på 3,329 mill. kroner.

Budsjettet overskudd per 30. april (inkludert overføringen fra 2022) er 8,592 mill. kroner. Sett opp mot regnskapet som viser 3,329 mill. kroner i overskudd, gir dette oss et negativt avvik på 5,263 mill. kroner.

Grunnbevilgningsøkonomien (GB)

Regnskapet per 30. april viser at inntektene er 1,967 mill. kroner lavere enn budsjettet og kostnadene er 3,296 mill. kroner høyere enn budsjettet, noe som gir oss et resultat per 30. april som er 5,263 MNOK dårligere enn budsjettet.

Fakultetet gikk inn i 2023 med en overføring på 16,091 mill. kroner. Denne overføringen fordelte seg mellom frie midler på -18,6 mill. kroner (underskudd) og på øremerkede prosjekt

på 34,7 mill. kroner (overskudd). Fakultetet budsjetterer med at overføringene reduseres til 0 i løpet av 2023, med en fordeling på frie midler og øremerkede prosjekt, på henholdsvis -29 mill. kroner (underskudd) og 29 mill. kroner (overskudd). I forbindelse med avviksrapporteringen til UiB sentralt for april, endret vi prognosen for overføring ut av 2023 til et underskudd på 5 mill. kroner. Fordelingen mellom frie midler og øremerkede prosjekt, er satt til henholdsvis -33 mill. kroner (underskudd) og 28 mill. kroner (overskudd). Selve økonomirapporten kommer nærmere inn på hvorfor vi gjør denne endringen.

Bidrags- og oppdragsfinansiering (BOA)

BOA-inntekten per 30. april er 14,332 mill. kroner. Dette er 6% lavere enn budsjettet per april, men vi ligger omtrent på nivå med samme periode i fjor. Det samlede BOA-målet for aktivitet i 2023 er satt til 52 mill. kroner, og dette er også prognosen som er meldt inn til UiB sentralt, så langt i år.

Fakultetsledelsens kommentarer

Fire måneder inn i året, synliggjør økonomirapporten realitetene i de alvorlige og uventede kuttene og ekstra utgiftene som fakultetet fikk i 2022 og 2023 (blant annet pensjonskuttet). Dersom vi ser grunnbevilgning annuum (GA) sammen med grunnbevilgning prosjekt (GP), så ser fakultetets økonomi ut til å gå noenlunde i balanse, men midlene på GP er bundet opp og kan ikke brukes til GA. Den foreliggende økonomirapporten samt det større landskapet av kutt og innsparing innen sektoren tilsier derfor at fakultetet straks må planlegge for å minske underskuddet på grunnbevilgning annuum (GA). Dette var også konklusjonen på det rutinemessige budsjettdialogmøtet som fakultetsledelsen hadde med universitetsledelsen 29.mars i år.

Fakultetet har omfattende aktiviteter innen forskning og utdanning, og leverer på flere måter godt, for eksempel målt gjennom resultatmidler. Vi ønsker å holde ambisjonene oppe, men vi må altså minske underskuddet ved å redusere kostnadene eller øke inntektene (og gjerne begge deler på en gang), og det er ingen enkel kombinasjon.

Våre nabofakultet på UiB har lignende utfordringer og noen har allerede satt i verk sparetiltak som eksempelvis å holde igjen på stillinger som blir ledige, kutte i midlertidige årsverk og i noen grad nedskalere aktivitet. I løpet av høsten og frem mot budsjettbehandling for 2024 i fakultetsstyremøte i desember, må det legges en realistisk plan for innsparinger også ved vårt fakultet.

I tråd med fakultetsstyrevedtaket i sak [108/22](#) (budsjettfordeling for 2023), har fakultetet fra starten av 2023 forsøkt å bruke mindre penger og se på muligheter for økt inntjening. Vi ser imidlertid at dette ikke vil være tilstrekkelig. I dette fakultetsstyremøte har vi derfor en sak som analyserer den økonomiske situasjonen tilbake til 2015 og frem til dags dato, og som også gir en prognose for økonomien ved fakultetet i 2024. Saken peker også på noen strategiske grep vi bør gjøre for å få en tryggere og sunnere økonomisk situasjon i årene fremover. Det er et mål at innsparinger skjer på en informert, gjennomtenkt, åpen og rettferdig måte på tvers av enheter og aktiviteter.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport for 1. tertial 2023 til etterretning.

Norman Anderssen
dekan

Ove Chr. Borge
fakultetsdirektør

02.06.2023/Solfrid Sture/Ove Chr. Borge

Vedlegg:
Økonomirapport per 1. tertial 2023

Økonomirapport per 1. tertial 2023

Økonomirapport for Det psykologiske fakultet for januar-april 2023 legges med dette frem for fakultetsstyret.

Fakultetsstyret vedtok i styresak [108/22](#) budsjettfordeling for 2023. Budsjetttrammen for Det psykologiske fakultet for 2023, bestod av 275,835 MNOK i grunnbevilgning (GB) og 52 MNOK i bidrags- og oppdragsmidler (BOA). I tillegg ble det overført midler fra 2022 på 16,091 MNOK. Det er budsjettert med 0 i overføring til 2024.

Siden starten av året har fakultetet sin grunnbevilgning økt med 6,550 MNOK. Dette er knyttet til SLATE. Årsbudsjettet for totale inntekter til fakultetet per 30. april 2023 (inkl. BOA), er da på 334,358 MNOK. Fakultetet budsjetterer med totale kostnader for 2023 på 350,476 MNOK, noe som gir et negativt driftsresultat på 16,091 MNOK, og reduserer overføringen til 2024 til 0.

Universitetets virksomhet er delt inn i grunnbevilgning (GB) fordelt fra Universitetsstyret og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), som består av forskningsrådsfinansierte prosjekter, EU-prosjekter og prosjekter finansiert av andre oppdragsgivere og bidragsytere. Rapportering til fakultetsstyret følger denne inndelingen.

1. Status fakultetet totalt

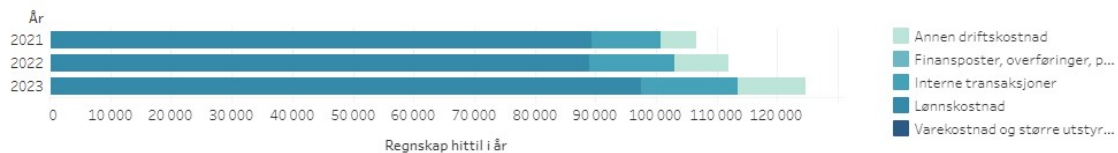
Tabell 1. Status fakultetet totalt. Tall i 1000 kr.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-334 385	-114 813	-111 924	-2,5%
Kostnader	350 476	122 312	124 685	-1,9%
Sum totalt	16 091	7 499	12 762	-70,2%

Tabell 1 viser budsjett og regnskap for fakultetet totalt (sum GB og BOA). Per april er inntektene 2,889 MNOK lavere enn budsjettert og kostnadene er 2,373 MNOK høyere enn budsjettert. Når det gjelder BOA er kostnadene 0,923 MNOK lavere enn budsjettert, og tilhørende inntekter blir da også 0,923 MNOK lavere enn budsjettert. På grunnbevilgningen er inntektene 1,967 MNOK lavere enn budsjettert og kostnadene er 3,296 MNOK høyere enn budsjettert. Totale inntekter er 10,916 MNOK lavere enn på samme tid i fjor, og kostnadene er 12,696 MNOK høyere enn på samme tid i fjor. Det er her verdt å merke seg at UiB har endret rutinen for inntektsføring av øremerkede poster siden i fjor. Det betyr at i fjor ble hele inntekten inntektsført i februar (21,189 MNOK), og så brukte man av disse pengene utover i

året. I år fordeles disse inntektene (18,707 MNOK) jevnt utover i året, og det blir mer sammenlignbart med når kostnadene påløper. Konsekvensen er at mens vi i fjor startet året med en stort overskudd, og bygget dette ned utover i året, så viser resultatet måned for måned mer «riktig» i år. Unntaket er øremerkede tildelingen som kommer til i løpet av året (utenom tildelingsbrevet), og så langt i år gjelder dette midlene til SLATE på 6,550 MNOK. Disse inntektene er i år regnskapsført i sin helhet i mars, mens de i fjor ble regnskapsført i juni.

Figur 1. Utvikling kostnader totalt. Tall i 1000 kr.

Finansposter og overføringer viser ikke i figuren over. Lønnskostnadene er ca. 8,4 MNOK høyere enn på samme tid i fjor (97,4 MNOK per april 2023, mot 89,0 MNOK per april 2022). Driftskostnadene er 2,4 MNOK høyere enn per april 2022, og de interne transaksjonene er 1,9 MNOK høyere enn per april 2022. Noe av grunnen til at de interne transaksjonene er høyere per april i år enn per april i fjor, er knyttet til at vi har mistet frikjøp på 2,5 årsverk knyttet til ELTE. Når det gjelder driftskostnader er merforbruket både knyttet til reiseaktivitet og kjøp av tjenester, som for eksempel flytteutgifter og utgifter til rekruttering av studenter.

2. Status grunnbevilgning (GB)

2.1. Status i forhold til budsjett

Tabell 2 viser en oversikt over budsjett og regnskap for fakultetets grunnbevilgning (GB). Fakultetets samlede grunnbevilgning for 2023 er i henhold til tildelingsbrevet 275,835 MNOK. Tabell 2 viser at rammen så langt i år har økt med 6,550 MNOK. Dette består av to øremerkede tildelingen til SLATE, hvorav den ene er en videreføring av UiB sin satsing på tverrfaglige emner i digital forståelse, kunnskap og kompetanse, og gjelder gjennomføring av det eksisterende emnet DIGI110 Fantastiske data for vår og høstsemesteret 2023. Den andre tildelingen er driftsstøtte fra KD til SLATE for 2023. Vi overfører også 16,091 MNOK fra 2022, slik at disponibel ramme for 2023 er 298,476 MNOK.

Fakultetet budsjetterer med kostnader på 298,476 MNOK i 2023, det vil si at man bruker opp hele den disponible rammen, og overføringen til 2024 på GB blir 0. GB består imidlertid av både øremerkede midler (GP) og frie midler (GA), og budsjettert overføring ut av 2023 fordeler seg med hhv et overskudd på 29 MNOK på GP og et underskudd på 29 MNOK på GA.

Tabell 2. Status grunnbevilgningen (GB). Tall i 1000 kr.

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-282 385	-99 559	-97 592	-2,0%
	Sum	-282 385	-99 559	-97 592	-2,0%
Kostnader	Lønnskostnad	246 879	89 636	89 573	0,1%
	Annen driftskostnad	18 689	6 254	9 210	-47,3%
	Interne transaksjoner	32 908	11 168	11 570	-3,6%
	Finansposter, overføringer..	0	0	0	
	Sum	298 476	107 058	110 353	-3,1%
Sum		16 091	7 499	12 762	-70,2%
Resultat	Overføring fra i fjor	-16 091	-16 091	-16 093	0,0%
	Overføring til neste periode	0	8 592	3 331	61,2%
	Sum	-16 091	-7 499	-12 762	70,2%
Sum		-16 091	-7 499	-12 762	70,2%
Sum totalt		0	0	0	

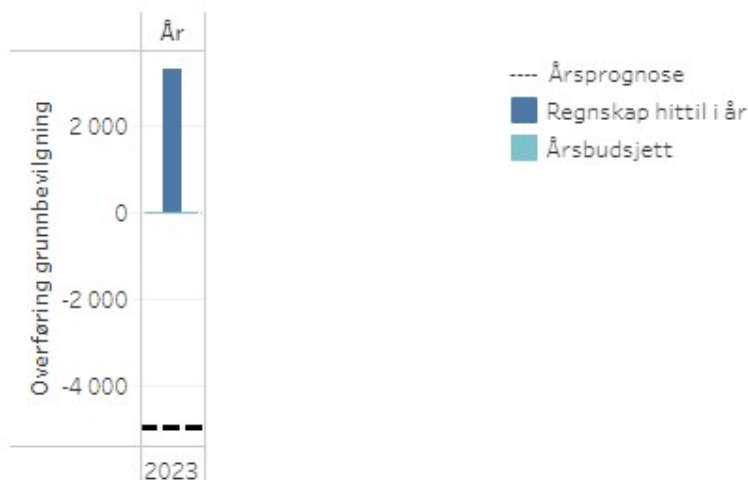
Tabell 2 viser status for grunnbevilgningen per april. Tabellen viser at inntektene er 1,967 MNOK lavere enn budsjettet. Kostnadene er 3,296 MNOK høyere enn budsjettet, og det gir oss et resultat per april som er 5,263 MNOK dårligere enn budsjettet (et regnskapsført underskudd på 12,762 MNOK mot et budsjettet underskudd på 7,499 MNOK).

Årsaken til avviket på inntektene skyldes i hovedsak manglende inntekt på EVU. Her er inntektene budsjettet slik de kom inn i fjor, mens en oppdatert gjennomgang viser at aktiviteten på EVU i 2023 hovedsakelig vil skje i høstsemesteret. Vi anser derfor dette avviket som et periodiseringsavvik, som betyr at vi forventer at årets inntekt blir som budsjettet, men inntektsføringen vil skje senere på året enn forventet.

På lønn har vi et positivt avvik på 0,063 MNOK. På andre driftskostnader har vi et negativt avvik på 2,956 MNOK, noe som i hovedsak skyldes høyere forbruk enn budsjettet på kjøp av tjenester. Noe skyldes at utgiftene reelt sett har vært høyere enn budsjettet, som for eksempel utgifter til rekruttering av studenter og utgifter i forbindelse med flytteprosesser ved fakultetet, og noe skyldes periodiseringer, som for eksempel utgifter til praksis. Disse utgiftene er budsjettet senere på året. Når det gjelder de interne transaksjonene, er kostnadene 0,402 MNOK høyere enn budsjettet og skyldes i hovedsak periodiseringsavvik.

2.2. Prognose for overføring til neste år

Figur 2. Overføring grunnbevilgningen (GB). Tall i 1000 kr.

Figur 2 viser overføring på grunnbevilgningen (GB). I budsjettfordelingssaken i desember i fjor var estimert overføring fra 2022 et overskudd på 15 MNOK, noe som gav et estimert resultat for 2023 på 0. Endelig resultat for 2022 ble et overskudd på 16,091 MNOK, altså en forbedring på 1,091 MNOK i forhold til estimat. Estimert for overføring på frie midler var et underskudd på 14 MNOK, dette endte på et underskudd på 18,6 MNOK, altså en forverring på 4,6 MNOK. Estimert for overføring på øremerkede midler var 29 MNOK, dette endte på 34,7 MNOK, altså en økning på 5,7 MNOK. I økonomirapporten for 2022 (fakultetsstyresak [5/23](#)) ble det redegjort for årsakene til disse avvikene.

Prognosen per april viser en forventet negativ overføring til 2024 på 5 MNOK. Fordelingen mellom øremerkede midler og frie midler, er da satt til hhv et overskudd på 28 MNOK og et underskudd på 33 MNOK. Budsjettmålet for overføring til 2024 er 0, og med en fordeling mellom øremerkede midler og frie midler på hhv et overskudd på 29 MNOK og et underskudd på 29 MNOK. Det er flere grunner til at vi nå endrer prognosen for overføring til 2024 til et underskudd på 5 MNOK. For det første ble inngangen til 2023 dårligere enn forventet. Overføringen på frie midler ble 4,6 MNOK lavere enn forventet, og selv om overføringen på de øremerkede midlene ble høyere enn forventet, så er konsekvensen at deler av overføringen på de øremerkede midlene fra 2022 nå blir brukt i 2023, mens forutsetningen i budsjettfordelingssaken i desember, var at disse midlene kom til å bli overført videre til 2024. Det at vi setter prognosen for overføring på øremerkede midler til 28 MNOK, betyr at vi ser for oss at vi bruker 6,7 MNOK av overføringen fra 2022 i 2023. Det var også lagt inn en innsparing på lønnsbudsjettet, som vi nå ser kan bli vanskelig å innfri, i tillegg til at lønnsveksten vi la inn i budsjettet for 2023 var satt for lavt. På den positive siden forventer vi en etterbetaling av for lav lønns- og priskompensasjon i forslag til RNB2023 (revidert nasjonalbudsjett 2023). Dette gir fakultetet en økning i inntektene for 2023 på i overkant av 6 MNOK. Energikostnadene for 2023 ser også ut til å bli lavere enn forventet, men denne innsparingen holdes sannsynligvis igjen på UiB sentralt.

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

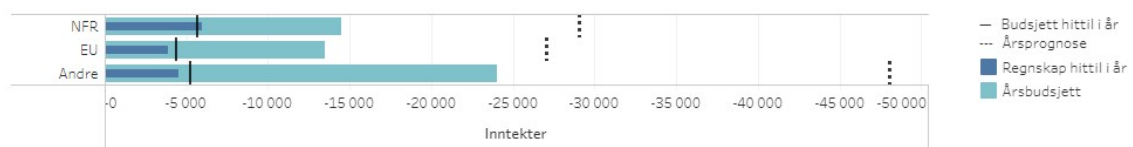
3.1. Status i forhold til budsjett

Tabell 3. Status inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Tall i 1000 kr.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR	-14 500	-5 633	-5 977	6,1%
EU	-13 500	-4 396	-3 854	-12,3%
Andre	-24 000	-5 226	-4 501	-13,9%
Sum totalt	-52 000	-15 255	-14 332	-6,0%

Tabell 3 viser at vi ligger noe bak budsjett per april (6%), men vi ligger på samme nivå som aktivitetsnivået for samme periode i fjor. Da endte aktiviteten til slutt på 60,6 MNOK. Vi har meldt inn til UiB sentralt en prognose for 2023 som er lik budsjettmålet, det vil si 52 MNOK. Når det gjelder EU har vi doblet aktiviteten sammenlignet med april i fjor, både når det gjelder kroner og antall prosjekt. Per april i fjor kostnadsførte vi 1,945 MNOK på seks forskjellige EU-prosjekt, mens vi per april i år kostnadsfører 3,854 MNOK på tolv forskjellige EU-prosjekt. I fjor hadde tre av enhetene vår EU-aktivitet per april (to institutter og ett senter), mens i år har fem enheter EU-aktivitet per april (tre institutter og begge sentrene). NFR-aktiviteten per april ligger 0,529 MNOK under NFR-aktiviteten per april i fjor. Finansieringskilden Andre har et aktivitetsnivå som ligger 1,512 MNOK under aktivitetsnivået for samme periode i fjor, og dette samsvarer i stor grad med aktiviteten kostnadsført på ELTE i januar-april i fjor (dette prosjektet ble avsluttet i desember 2022).

Figur 3. Inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Tall i 1000 kr.

4. Utvikling årsverk

Tabell 4. Årsverk per april 2023 sammenlignet med årsverk per april 2022

Firmakode	Fakultet	Bevilgning/ BOA	Årsverk*	Årsverk i fjor	Endring siste år
UB	17 Det psykologiske fak	Bev.	263,68	244,92	18,76
		BOA	29,10	29,35	-0,25
		Sum	292,78	274,27	18,51
Sum total			292,78	274,27	18,51

Ifølge tabell 4 ligger vi 18,76 årsverk høyere på bevilgningsøkonomien per april 2023 sammenlignet med april 2022. Når det gjelder rekrutteringsstillinger (universitetsstipendiater og universitetspostdoktorer), som vi har hatt mye fokus på det siste året, så ligger vi tett opp til måltallet for 2023 per april, og vi ligger 9 årsverk høyere enn per april 2022. Vi har 2,54 årsverk mer på grunnbevilgning annuum per april 2023, i forhold til april 2022. Den resterende økningen av årsverk på bevilgningsøkonomien finner vi på diverse øremerkede prosjekt, blant annet SLATE og SFK.